

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה לפוליטיקה וממשל 2021-2022

הפוליטיקה של האמפיריות במזרח התיכון
The Politics of Empire

יום א

14:00-16:00

0-138-1-286

מרצה: דר מנצור נסאסרה

mansor@bgu.ac.il

שעות קבלה: חדר 655 בבניין 72

יעדי ההוראה:

קורס זה עוסק בניתוח תהליכים היסטוריים ופוליטיים אשר עיצבו את המדיניות והאינטרסים של האימפריות בעולם הערבי. הקורס פותח בדגש על המדיניות של האימפריה העות'מאנית במזרח התיכון ומסיים בפלישה של ארצות הברית לעיראק ב 2003 וסוגיית האביב הערבי ב 2011. חלקו הראשון של הקורס עוסק באספקטים תיאורטיים והיסטוריים שיתרמו להבין את האינטרסים הקולוניאליים של האמפיריות במזרח התיכון. עיקר ההתייחסות תהיה למדיניות העות'מאנית, הצרפתית והבריטית במזרח התיכון תוך התייחסות לגישות פוסט-קולוניאליות, יחסים בינלאומיים, מחאה והתנגדות. בחלקו השני של הקורס ננתח שיטות שליטה קולוניאליות אשר עיצבו את הפוליטיקה של האמפיריות בהתייחסותם לאוכלוסייה המקומית במזרח התיכון. חלקו השלישי של הקורס עוסק בתהליך הקמתן של המדינות המודרניות במזרח התיכון עם דגש על תנועות התנגדות לקולוניאליזם ומאבקי שחרור. חלקו האחרון של הקורס עוסק במזרח התיכון אחרי הפלישה של עיראק ב 2003 ומעלה שאלות רבות לגבי המדיניות הנוכחית של האמפיריות במזרח התיכון בסוגיות שונות שקשורות לאביב הערבי.

This course aims to contextualise contemporary debates in IR with a historical overview of colonialism in the Middle East and North Africa, as well as providing the conceptual tools to understand the workings of colonial power. It focuses on the changes introduced to Middle Eastern societies by colonialism, the implications of these changes for states in the region after their independence, and more recent socio-political developments often categorised in the region as “neo-colonial” forms of domination.

*הקורס יועבר באנגלית

דרישות הקורס והרכב הציין*

משקל בציין הסופי **	
נוכחות-השתתפות	10 % -
פרזנטציה בזוגות -	30 % -
עבודות	60 % - (עבודה קצרה - 1000 מילים)
סיור לימודי	0 % -

Module outline

I. Empire and the International: History and Theory

Seminar 1: Introduction: Empire and Dividing Territory in the Middle East

Given the wide differences in colonial practices across the region, to what extent is it possible to make generalizations about colonial states in the Middle East?

Required Reading:

Roger Owen, State, Power and Politics in the Making of the Modern Middle East

(London: Routledge 2004), pp.3-22 (Ch.1 “The End of Empires: The Emergence of the Modern Middle Eastern State”).

Seminar 2: History of Empire and MENA

Required reading:

Jurgen Osterhammel, 2014. Imperial System and Nation-States, pp.392-430

Geoffrey Nash, 2011. From Empire to Orient. Travelers of the Middle East, 1930-1926.

Seminar 3: Orientalism, Colonialism and Imperialism

What is the difference between ‘colonialism’ and ‘imperialism’?

Required Reading:

Robert Young, Postcolonialism: a Historical Introduction (Oxford: Blackwell Publishing, 2001), pp.13-45 (Ch.2 “Colonialism” and Ch. 3 “Imperialism”).

Seminar 4: Classical Theories of Imperialism

Required reading:

Patrick Wolfe, "History and Imperialism: A Century of Theory, from Marx to Postcolonialism" in *The American Historical Review* 102,2 (1997), pp.388-420

Seminar 5: Colonial Discourse and Post-Colonial Theory: Is Knowledge Power?

To what extent were colonial authorities able to develop accurate and objective knowledge about the societies they ruled?

Required Reading:

Robert Young, *Postcolonialism: an Historical Introduction* (Oxford: Blackwell Publishing, 2001), pp.383-395 (Ch. 26 "Edward Said and Colonial Discourse").

Abdelmajid Hannoum, "Colonialism and Knowledge in Algeria: the Archives of the Arab Bureau" in *History & Anthropology* 12,4 (2001), pp.343-379.

Seminar 6. East vs. West: a Clash of Civilizations?

How useful is it to think of the encounter between Europe and the Middle East in terms of a 'clash of civilizations'?

Required reading:

שיפטן דן, 2003. מסגרת הניתוח הציביליזציונית של סמואל הנטינגטון, תרומתה ומגבלותיה: על ספרו של סמואל הנטינגטון, 'התנגשות הציביליזציות', הוצאת שלם, ירושלים

Roy P. Mottahedeh, "The Clash of Civilizations: an Islamicist's Critique" in *Harvard Middle Eastern and Islamic Review* 2,2 (1995), pp.1-26

Seminar 7: Does Economics Drive Empire? Egypt in the 19th Century

How did economics facilitate European domination of Egypt during the 19th century?

Required Reading:

Roger Owen, "Europe and Egypt: From French Expedition to British Occupation," in Roger Owen and Bob Sutcliffe, eds. *Studies in the Theory of Imperialism* (London: Longman, 1972).

II. Empire and the Local: Forming States, Transforming Societies

Seminar 8. Policing Skies and Frontiers: Coercion, Airpower and the Colonial State in Iraq and Algeria

The British Mandate in Iraq was primarily enforced by means of air policing. What effect did this have on the power of the Iraqi state?

Required Reading:

Priya Satia, "In Defense of Inhumanity: Air Control and the British Idea of Arabia" in *American Historical Review* (2006), pp.16-51.

Valentin Chemery, *Policing and the Problem of Crime within Local Communities in Colonial Algeria, ca. 1850-1890*, 119-136.

Seminar 9. Conquering Land and Knowledge: Mapping in Mandatory Palestine

How was the colonial project in Palestine sustained by technologies of cartography? On balance, how significant do you think maps are for the production of social power?

Required Reading:

Anne Godlewska, "Map, Text and Image. The Mentality of Enlightened Conquerors: A New Look at the Description de l'Egypte" in *Transactions of the Institute of British Geographers* 20,1 (1995), pp.5-28.

Seminar 10. Empire and Archives: personal diaries of Lord Oxford/ Colonial Office Papers/ London. A view about British experts in the Oriental Affairs

Seminar 11. Colonial Policing in Southern Palestine: Australians, Ottomans and British in Beersheba. Memories of Policemen

שיטור קולוניאלי בנגב ובסיני בתקופת המנדט הבריטי

Mansour Nasasra, 2014. *Memories from Beersheba: The Bedouin Palestine Police and the Frontiers of the Empire. Bulletin for the Council for British Research in the Levant.*

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1179/1752726014Z.00000000023?needAccess=true>

Seminar .12 Natives in the Service of Empire: Tribes in the Service of Empire

רות ג'ינאוי, 2013. להילחם את מלחמתם של אחרים- חיילים אפריקאים בצבא צרפת במלחמת העולם הראשונה. כתב העת של החברה היסטורית הישראלית, 33. ירושלים.

III. Resistance is Futile (Or is it?): the Empire Strikes Back

Seminar 13. Arab Nationalism as Anti-Colonialism

How should we understand nationalism in the Arab world - is it the expression of a deep-rooted Arab identity, a political reaction to European encroachment, a consequence of Islam's failure to resist colonialism, or something else?

Required Reading:

מרי תותרי, 2015. התקשורת הפלסטינית ובניית אומה, רסלינג. עמ' 13-21 (מבוא- הלאומיות הערבית).

James L. Gelvin, "Modernity and its Discontents: On the Durability of Nationalism in the Arab Middle East" in *Nations and Nationalism* 5,1 (1999), pp.71-89.

IV. American Modern: Remaking the Middle East

14. Capitalism and Petroimperialism in the Gulf

What effect has oil had on the domestic and international politics of the Middle East?

Required Reading:

Giacomo Luciani, "Oil and Political Economy in the International Relations of the Middle East" in Louise Fawcett, ed. *International Relations of the Middle East* (Oxford: Oxford University Press, 2004).

15. Empire and the Arab Spring: Refugees Crisis in the Middle East and Rebuilding Iraq

To what extent do US state-building efforts in Iraq confirm or refute the argument that the US is involved in empire-building?

Required Reading:

Toby Dodge, "Iraq: the Contradictions of Exogenous State-Building in Historical Perspective" in *Third World Quarterly* 27,1 (2005), pp.187-200.

Roy Allison, 2013. "Russia and Syria, explaining alignment with a regime in crisis". *International Affairs* 89: 4, pp. 795-823.